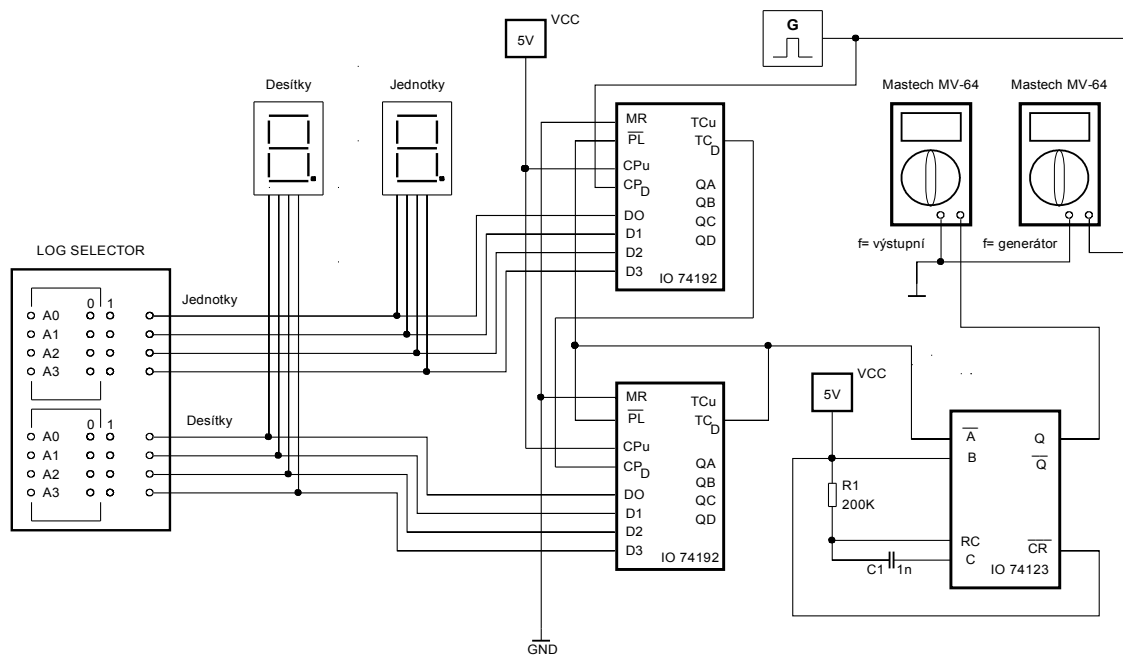

Číslicová technika

Michal Vávře

Obsah:

1. Číslicová a analogová technika	5
1.1 Vymezení pojmu	5
1.2 Druhy přenosového signálu	5
2. Základní pojmy v číslicové technice	5
3. Základní logické funkce	6
4. Hradla s mírně specifickou funkcí	8
5. Náhradní zapojení jednotlivých logických členů	9
6. Vytvoření vícevstupového hradla ze tří a více dvouvstupových hradel	11
AND, NAND a OR	
7. Ošetřování nezapojených vstupů	15
8. Integrované obvody řady TTL	16
8.1 Statické parametry	16
8.2 Vnitřní zapojení vybraných IO řady TTL - 7400 až 7493	17
8.3 Vnitřní zapojení vybraných IO řady TTL - 74112 až 74193	29
9. Klopné obvody v číslicové technice	35
9.1 RS klopný obvod	35
9.2 RST klopný obvod	36
9.3 Klopný obvod typu D	37
9.4 JK klopný obvod	38
10. Využití JK klopného obvodu jako čítače	40
10.1 Čítač impulzů 7490 a 7493	40
10.1.1 Astabilní klopný obvod jako generátor impulzů pro čítače 7490 a 7493 z JK KO	40
10.2 Rozdělení čítačů	42
10.3 Čítač 7490 z JK KO	42
10.4 Čítač 7493 z JK KO	43
10.5 Čítač 7493 z JK KO upravený jako modulo 9	44
10.6 Čítač 7493 z JK KO upravený jako modulo 11	45
11. Měření na konkrétních úlohách	45
11.1 Úloha č. 1 Mobilní telefon	46
11.2 Úloha č. 2 Digitální hodiny s přednastavením	50
10.3 Úloha č. 3 Programovatelná dělička frekvence	54
10.4 Úloha č. 4 Generátor sinusového signálu	60

Čítače synchronní: čítače jejichž hodinové vstupy jsou připojeny na jeden společný taktovací signál. Všechny klopné obvody se překlápí v jednom okamžiku.

3. Základní logické funkce

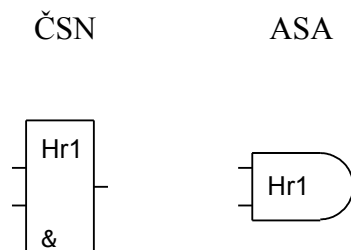
Logickou funkci je možné vyjádřit:

- logickým operátorem (např. funkci logického součinu *logickým operátorem AND*),
- algebraickým výrazem ($Y=A * B$),
- slovní definicí,
- pravdivostní tabulkou,
- časovým diagramem,
- popřípadě schématickou značkou.

AND – logický součin - na výstupu je logická 1 pouze tehdy, je-li na obou vstupech úroveň 1

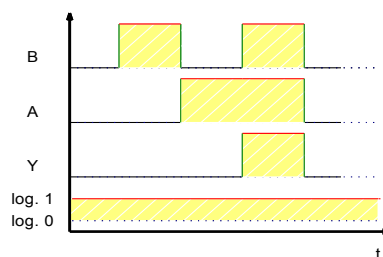
$$Y = A * B$$

Norma značení

Obrázek č. 1

Grafické vyhodnocení

Graf č. 1

Tabulka

A	B	Y
0	0	0
0	1	0
1	0	0
1	1	1

Tabulka č. 1

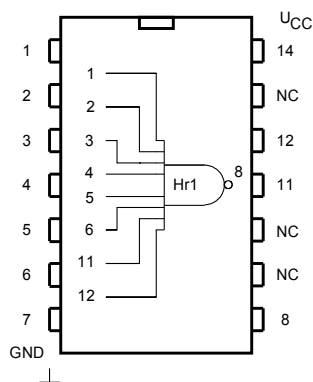
OR – logický součet - na výstupu je logická 1 vždy, je-li alespoň na jednom vstupu úroveň 1

$$Y = A + B$$

Integrovaný obvod 7430

Tento IO obsahuje jedno **osmivstupové hradlo NAND**. Realizuje funkci negovaného logického součinu osmi proměnných A - H:

$$Y = \overline{A * B * C * D * E * F * G * H}$$

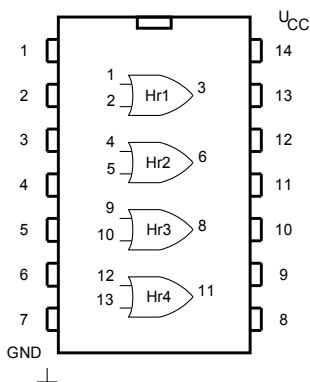
Obrázek č. 33

Legenda: **hradlo 1:** vstupy - 1,2,3,4,5,6,11,12   výstup - 8

Integrovaný obvod 7432

Tento IO obsahuje 4 nezávislá **dvouvstupová hradla OR**. Každé z nich realizuje funkci logického součtu dvou proměnných A a B:

$$Y = A + B$$

Obrázek č. 34

Legenda: **hradlo 1:** vstupy - 1,2   výstup - 3